

NASZ TYGODNIK

 www.wolnyodpolityki.pl

projekt społeczny

Kościół wolny od polityki

To jest dobre dla wszystkich!

LIKWIDACJA FUNDUSZU KOŚCIELNEGO?

Jak wyglądałaby rzeczywistość gdyby fundusz kościelny przestał istnieć?

Czy będzie to korzystne? A może wręcz przeciwnie?

O stanie po ewentualnej likwidacji funduszu kościelnego pisze profesor Andrzej Zoll.

Partie polityczne, które utworzyły po wyborach w dniu 15 października 2023 r. w parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej większość, mają w swoich planach legislacyjnych likwidację funduszu kościelnego. Gdyby doszło do uchwalenia ustawy realizującej takie stanowisko, powstaje pytanie jaka będzie relacja pomiędzy Państwem i Kościołem w sprawach dotyczących ewentualnego przekazywania środków finansowych przez Skarb Państwa kościołom i uznanym przez państwo związkom wyznaniowym. Moim zdaniem jest uzasadnione, że podstawa utworzenia w 1950 r. tzw. funduszu kościelnego straciła dzisiaj uzasadnienie. Podstawą funduszu miała być rekompensata za utracone przez reformę rolną majątki należące do kościołów i związków wyznaniowych. Nie oznacza to jednak, że nie jest uzasadnione rozważenie formy wspierania przez państwo działalności religijnej, charytatywnej, oświatowej, służącej ochronie stanu obiektów architektonicznych, dzieł sztuki itp. Szczególnie może budzić zastrzeżenia wspieranie materialne działalności związanej z ze sprawowaniem i szerzeniem kultu religijnego, Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że art. 53 Konstytucji RP obejmuje dwa aspekty wolności wyznawania religii: wolność od stwarzania przeszkód do wykonywania kultu, ale także stworzenie odpowiednich warunków umożliwiających korzystanie z tego prawa. Kościoły i inne związki wyznaniowe muszą więc dysponować potrzebnymi do tego funduszami. Sami wierni nie są w stanie zabezpieczyć materialnie osób duchownych i obiektów sprawowania kultu.

Wysuwany był i nadal jest aktualny, projekt deklaracji przez wiernych zgody na potrącenie ustalonej kwoty z płaconego podatku na rzecz kościołów i związków wyznaniowych. Taki model znany jest w niektórych państwach. Wierny deklaruje przeznaczanie określonego procentu płaconego podatku na rzecz kościoła lub związków wyznaniowych. Projekt, oparty na takim modelu, był w czasach koalicji PO-PSL dyskutowany przez rząd z przedstawicielami Episkopatu. Projekt nie został jednak przedstawiony Sejmowi. Takie rozwiązanie uważam za sprzeczne z Konstytucją (art. 53 ust. 7), gdyż prowadzi do konieczności ujawnienia swojego wyznania. Nie jest również dostosowany do zwyczajów polskiego społeczeństwa. Nigdy do tej pory przynależność do danego kościoła lub związku wyznaniowego nie była uzależniona od finansowania ze strony wiernego. Przykładowo, w Kościele rzymsko-katolickim w Niemczech, nie zadeklarowanie zgody na odpis podatkowy, równa się - w zasadzie - z usunięciem ze wspólnoty kościelnej.

Wspieranie kościołów i związków wyznaniowych w zakresie działalności związanej z umożliwieniem wiernym realizacji swojego prawa wynikającego z art. 53 Konstytucji jest obowiązkiem państwa. Duchownych należy traktować jako osoby wykonujące służbę publiczną i powinni być wynagradzani ze środków publicznych. Wysokość takich wypłat, ich ewentualne zróżnicowanie, powinno być ustalane, po dyskusji także z osobami wyznaczonymi przez kościoły i związki wyznaniowe. Wynagrodzenie to powinno być opodatkowane według zasad powszechnie obowiązujących. Opodatkowane powinny być (możliwy jest w tym wypadku zryczałtowany podatek) opłaty związane z udzielaniem np. sakramentów (chrzest, ślub, pogrzeb). Powinny być zwolnione z opodatkowania darowizny w formie tzw. „tacy”. Bardzo ważna jest transparentność czynności duchownych związanych z ich służbą publiczną.

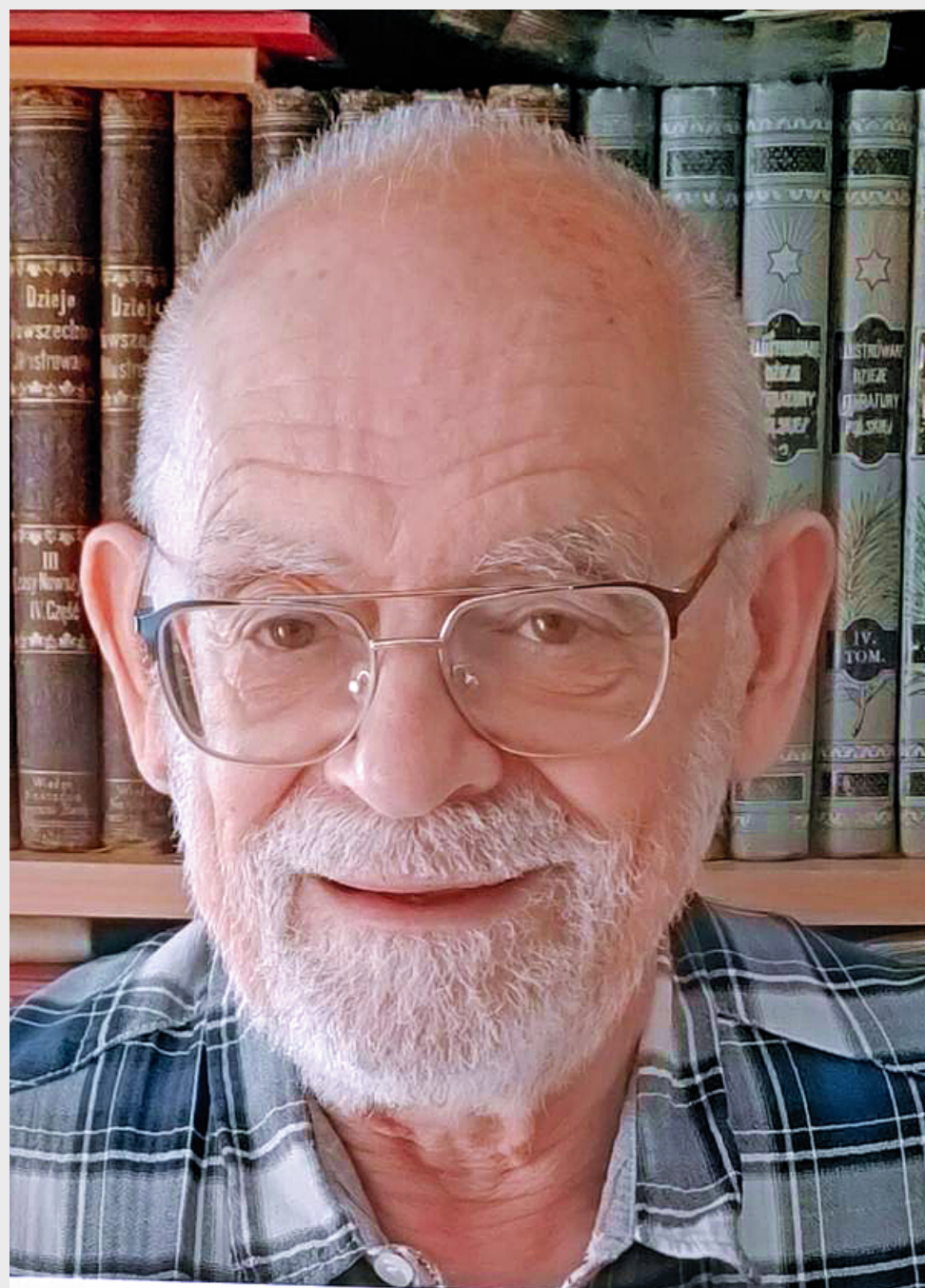

DUSZPASTERZE I POLITYCY, WALCZCIE Z POKUSĄ

Od wieków zdarzało się, że Kościół swe duszpasterstwo wspierał mieczem władzy świeckiej. Czasem nawet się wydawało, że przynosi to rezultaty, ale było to złudzenie. Praktykowanie ze strachu przed władzą, to coś bardzo dalekiego od Ewangelii Jezusa Chrystusa. Duszpasterze, macie „ambonę”, misje, rekolekcje, macie prasę katolicką, Internet i jesteście w mediach społecznościowych. Jeśli to nie działa, zróbcie rachunek sumienia – czemu jesteście nieskuteczni, niewiarygodni? Nie obwiniajcie „bezbożnego świata”. I nie próbujcie ustawami kneblować ludzi nieprzychylnych Kościołowi. A także odprawiajcie z kwitkiem prawicowe bojówki, gotowe bronić kościołów przed lewactwem. Nie lamentujcie, że jesteście prześladowani, jeśli pouczacie innych, że rycerz chrystusowy ma być gotów dla wiary ponieść męczeństwo.

Rząd dusz, jaki Kościół sprawował i w jakimś stopniu jeszcze sprawuje, kusi polityków, by ubiegać się o jego poparcie. Szczególnie polityków cynicznych. Politycy, macie swoje partie, swoje wiece, spotkania przedwyborcze, macie biura, prasę, telewizję, Internet, czy to mało? Jeśli jesteście naprawdę wierzący, jeśli kochacie Jezusa Chrystusa i jego Kościół, nie wciągajcie go do waszej walki politycznej. Wielu z was deklaruje się, jako obrońcy wartości chrześcijańskich, nie próbując ich nawet przestrzegać we własnym życiu. Pomijając szóste przykazanie, z którym niewiele nie jest na bakier, czy przestrzegacie w walce politycznej przykazanie ósme? Czy to, co mówicie o przeciwnikach politycznych jest całą prawdą i tylko prawdą? Jeśli jesteście katolicy, nie krzyczcie o tym, bo gorszycie wierzących. Zresztą wiara nie jest na pokaz.

Duszpasterze, nie sięgajcie po środki przymusu fizycznego. Politycy, nie sięgajcie po środki przymusu duchowego. Jedni i drudzy walczy z pokusą „pójścia na skróty”.

Kazimierz Urbańczyk

ABORCJA I PRAWO

Kwestia aborcji z pewnością będzie powracać w różnych postaciach w tej kadencji Sejmu. Odpowiedzialny za to jest również Kościół, ponieważ ma swój udział w wydaniu przez Trybunał magister Przyłębskiej, a następnie w afirmowaniu rozstrzygnięcia uważanego w dużej mierze za nielegalny.

Śmierć ciężarnych kobiet, nie pozostająca bez związku z paraliżującym lekarzy prawem, unaoczniała niemożność utrzymania takiego stanu rzeczy. Fatalny błąd rządzących, którzy wykorzystali grupę Przyłębskiej do zburzenia kompromisu aborcyjnego, spowodował, że powrót do kompromisu także jest dzisiaj niemożliwy.

W obecnym układzie władzy zmiana prawa będzie przez jakiś czas bardzo trudna z uwagi na prawdopodobne weto Andrzeja Dudy. Zwolennikom obecnej sytuacji, w tym wielu duchownym i hierarchom, może się wydawać, że należy politycznie naciskać na prezydenta, żeby tego wywołanego nielegalnym orzeczeniem stanu rzeczy bronił. Jest to strategia samobójcza, prowadząca w perspektywie tej kadencji do całkowitej liberalizacji i przyjęcia w Polsce szerokiego prawa do aborcji.

Na stole jest tymczasem inna propozycja. Lewica inteligentnie przedstawiła dwa projekty. Jeden ustanawia takie właśnie szerokie prawo, drugi – zwany „nowym kompromisem” – dokonuje jedynie dekryminalizacji aborcji do 12 tygodnia ciąży. To drugie rozwiązanie nieco przypomina obowiązujący model niemiecki (który być może upadnie pod rządami obecnej koalicji liberalnolewicowej). Dekryminalizacja oznacza, że pozytywne prawo do aborcji nie istnieje; ustawodawca stwierdza tylko, że problemu nie da się rozwiązać, przynajmniej we wczesnym etapie ciąży, za pomocą prawa karnego. Jest to projekt, który uznaje istnienie dwóch kolidujących w pewnych przypadkach wartości: życia dziecka i dobrostanu kobiety.

Prawo karne nie jest narzędziem zdatnym do rozwiązania tej kwestii, co unaocznily niegodne akcje policji i prokuratury wobec kobiet podejrzewanych o dokonanie aborcji. Takie zdarzenia powodują jedynie wzrost poparcia dla najbardziej liberalnych rozwiązań. Byłoby dobrze, gdyby Kościół zrozumiał, że „nowy kompromis” Lewicy jest szansą, a nie zagrożeniem. Jego przyjęcie teraz pozwoliłoby później (wbrew intencjom projektodawców) obronić to rozwiązanie i na trwałe wprowadzić je do porządku prawnego. Upieranie się przy stanie wywołanym nielegalnym orzeczeniem Trybunału skończy się zupełnie inaczej, niż to sobie obrońcy status quo wyobrażają. Paradoksalnie Lewica stworzyła szansę na realny, możliwy do zaakceptowania kompromis. Kto z tej szansy nie skorzysta, niech się potem nie dziwi.

Fryderyk Zoll

PROGRAM II FORUM „OBECNI W KOŚCIELE”

POLSKA FILHARMONIA BAŁTYCKA W GDAŃSKU

SOBOTA, 25 LISTOPADA 2023

18:00 ROZPOCZĘCIE

- Modlitwa | **Servidores**
- Przesłanie od głównego gościa Forum 2022 | **prof. Rafael Luciani**
- Przedstawienie raportu z ogólnopolskich badań społecznych „Kościoł katolicki w oczach Polaków świeckich i duchownych – gdzie jest dobra nowina?” | **dr Piotr Ciacek**
- Prezentacja dotychczasowej działalności Fundacji św. Józefa KEP | **Marta Titaniec**
- Doświadczenia niemieckie w kwestii rozliczenia przypadków pedofilii w Kościele | **Kristin Wedekind**
- Doświadczenia francuskie w kwestii rozliczenia przypadków pedofilii w Kościele | **Jean-Marc Sauve**

12:28-12:45 PRZERWA KAWOWA

- Tło kryminologiczne i psychologiczne zjawiska wykorzystania seksualnego | **dr Anna Salter**
- Spojrzenie z wewnątrz Kościoła w Polsce na zjawisko wykorzystania seksualnego | **ks. dr Jacek Prusak SJ**

13:48-15:18 OBIAD

- Debata - w obliczu powyżej nakreślonego dramatu ludzkiego oraz doświadczeń z Niemiec i Francji – jakie założenia i wymagania musi spełniać Komisja ds. pedofilii w Kościele w Polsce, aby była realną i satysfakcjonującą odpowiedzią dla osób zranionych. Dyskusja nad modelem,

zakresem uprawnień, wymogami niezależności i wiarygodności Komisji | **Marta Nowicka, prof. Fryderyk Zoll, prof. Błażej Kmiecik, ks. dr Jacek Prusak, ks. Piotr Studnicki**

- Komentarz ekspertów i pytania uczestników | **dr Anna Salter, Kristin Wedekind, Jean-Marc Sauve**

16:35-17:00 PRZERWA KAWOWA

- Modlitwa | **Magdalena Kaszuba (Open Doors)**
- Niemiecka Droga Synodalna i jej wpływ na relacje Kościoła ze współczesnym społeczeństwem | **dr Karlies Abmeier**
- Droga synodalna Irlandii w kontekście zmian społecznych | **Julieann Moran**
- Synodalność Kościołów Ameryki Południowej jako wsparcie pozytywnej zmiany społecznej | **prof. Rolando Iberico Ruiz**

18:48-19:05 PRZERWA KAWOWA

- Debata o możliwych scenariuszach rozwoju synodalności w Kościele w Polsce i społecznych tego konsekwencjach | **s. Barbara Radziwińska, s. Bożena Stencel, ks. prof. Adam Świeżyński, Marta Abramowicz, Filip Flisowski**
- Ogłoszenie o wspólnej z Boston College platformie formacyjnej dot. synodalności | **s. Barbara Radziwińska**

20:28 KOLACJA

21:28 Program artystyczny

22:00 ZAKOŃCZENIE

NIEDZIELA, 26 LISTOPADA 2023

8:00 Eucharystia w Kościele Św. Jana | **ks. Krzysztof Niedałtowski**

9:00 ROZPOCZĘCIE

- Przedstawienie raportu „Powołanie rzecznika praw osób świeckich w Kościele” przygotowanego przez Kongres Katoliczek i Katolików | **Teresa Piechowiak**
- Debata dot. nadużyć władzy w relacjach duchowni-świeccy | **Monika i Marcin Gajda, Izabela Główna-Sokolowska, o. Tarsycjusz Krasucki, Izabela Czarnecka**

10:38-11:00 PRZERWA KAWOWA

- Wykład „Instrumenty ochrony praw jednostki – wprowadzenie do dyskusji panelowej” | **prof. dr hab. Marek Piechowiak**
- Debata na temat zasadności i możliwych umocowań prawnych Instytucji rzecznika praw osób świeckich w Kościele | **prof. dr hab. Marek Piechowiak, ks. prof. Alfred Wierzbicki, dr Hanna Machińska, Martyna Bójko**

12:38-12:45 PRZERWA

- Podsumowanie akcji społecznej „Kościoł wolny od polityki” | **o. Paweł Gużyński OP**
- Wolna Trybuna: przedstawiciele grup + głos publiczności

14:28 Modlitwa na zakończenie

14:38 OBIAD

Partnerzy:

ZdK

ZOSTAŃ NASZYM AUTOREM

Podoba Ci się nasza akcja? Umiesz pisać? Masz ciekawy pomysł na artykuł?

Napisz dla nas!

Jesteśmy gotowi współpracować z każdym, kogo podobnie jak nas mobilizuje troska o dobro wspólne, którym w tym wypadku jest potrzeba uporządkowania w Polsce relacji państwo — Kościół — polityka. Z każdym, kto chce wyrazić swoje zdanie w sposób pozbawiony hejtu, mowy nienawiści, propagandy politycznej lub religijnej. Jeśli masz coś do powiedzenia całej Polsce, skontaktuj się z nami pod adresem: wolnyodpolityki@kongreskk.pl.

Organizatorem akcji i redaktorami Naszego Tygodnika są członkowie grupy roboczej państwo - Kościół, działającej w ramach Kongresu Katoliczek i Katolików.

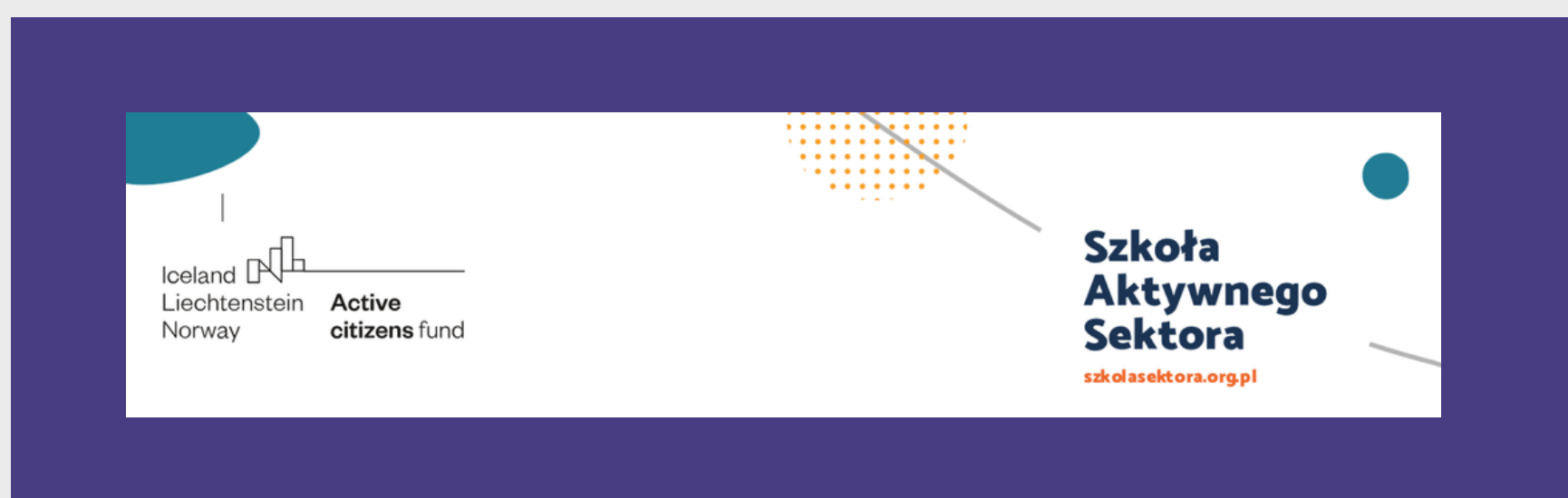
Fundacja na Rzecz Kongresu Katoliczek i Katolików

ul. Jacka Malczewskiego, 25A /15
81-817 Sopot

KRS: 0000962696

Nr konta: 41 2490 0005 0000 4530 3796 6211

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ:

Inicjatywę wspiera

**Fundusz Obywatelski
im. Henryka Wujca**